

Samenvatting

Tijdens de jaarlijks terugkerende Bestuurdersdag van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten vinden er diverse workshops plaats op het gebied van onder andere het sociale domein, energietransitie, lokale democratie en de omgevingswet. Het college is aanwezig omdat het van belang is samen met alle Nederlandse gemeenten het debat te voeren over gezamenlijke vraagstukken en belangen, zodat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een standpunt kan innemen richting het Rijk. Het college wordt vertegenwoordigd door Wethouders Damsma en Van Grootheest en secretaris Buijtels.

De dag wordt afgesloten met een Buitengewone Algemene Ledenvergadering. Hierin worden gemeenten geïnformeerd over de vertaling van de Verenigingsstrategie Gemeente 2020 in een Agenda 2017 voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Ook wordt ingegaan op de VNG inzet voor de kabinetsformatie, ontwikkelingen op het gebied van lokale democratie en diverse collectieve activiteiten en hoe die te financieren. Tevens worden een aantal leden in bestuur en commissies benoemd en wordt een wijziging van de statuten voorgelegd.

Beslispunten

1. Instemmen met de voorstellen.
2. De Secretaris mandateren als stemgerechtigde.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 29 november 2016:

Conform.

1. Aanleiding

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) houdt op woensdag 30 november a.s. in het NBC Congrescentrum te Nieuwegein tijdens de VNG-Bestuurdersdag een Buitengewone Algemene Ledenvergadering (BALV).

De VNG Bestuurdersdag start met een plenair deel waar WRR-lid Peter van Lieshout zal ingaan op de invulling van de decentralisaties in het sociaal domein. Voorzitter van de Unie van Waterschappen Hans Oosters zal u meer vertellen over de uitdagingen waarvoor klimaatadaptatie ons stelt. Vervolgens vinden er twee deelsessies plaats waar aanwezigen in iedere sessie kunnen deelnemen aan een van de tien workshops op het gebied van onder andere het sociale domein, energietransitie, lokale democratie en de omgevingswet.

De middag wordt afgesloten met een Buitengewone Algemene Ledenvergadering. Hierin worden gemeenten geïnformeerd over de vertaling van de Verenigingsstrategie Gemeente 2020 in een Agenda 2017 voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Ook wordt ingegaan op de VNG inzet voor de kabinetsformatie, ontwikkelingen op het gebied van lokale democratie en diverse collectieve activiteiten en hoe die te financieren. Tevens worden een aantal leden in bestuur en commissies benoemd en wordt een wijziging van de statuten voorgelegd.

2. Context

Wethouders Damsma en Van Grootheest en secretaris Buijtels zullen namens de gemeente Maastricht aanwezig zijn tijdens de BALV. Geadviseerd wordt secretaris Buijtels te mandateren als stemgerechtigde.

De volledige agenda voor deze Buitengewone ALV ziet er als volgt uit:

Huishoudelijke zaken

01. Opening
02. Benoeming notulencommissie Buitengewone ALV woensdag 30 november 2016
03. Vaststelling notulen algemene vergadering van woensdag 8 juni 2016

Inhoudelijke zaken

04. Inzet kabinetsformatie
05. Lokale democratie: actie op maat
(Ledenbrief en Ontwikkelagenda Lokale Democratie, 2 november 2016)

06. VNG Agenda 2017

07. Samen organiseren (Ledenbrief, 2 november 2016)

- a) Toekomst uitvoering collectieve activiteiten
- b) Financiering collectieve activiteiten
- c) Afwikkeling overheveling taken Sociaal Domein
- d) Voorstel Kindertelefoon, Vertrouwenswerk, Luisterend Oor

Verenigingszaken

08. Wijziging Statuten en Huishoudelijk Reglement (Ledenbrief, 2 november 2016)

09. Vacatures bestuur en commissies

Overige zaken

10. Rondvraag / WVTTK

11. Sluiting

Ad. 1, 2, 3

Advies: akkoord gaan.

Ad. 4

De inzet wordt tijdens de vergadering gepresenteerd. Geen advies.

Ad. 5

De Ontwikkelagenda kent drie onderdelen:

- een oproep 'Lokale democratie: actie op maat'
- de Ontwikkelagenda Lokale Democratie 2017-2022
- de verantwoording

De oproep wordt tijdens de Buitengewone Algemene Ledenvergadering (BALV) op 30 november ter besluitvorming ingebracht, de overige twee onderdelen zijn ter kennisname.

De ontwikkelagenda kent ontzettend veel maatwerk voor iedere gemeente. Het onderschrijft de urgentie om pro-actief aan de slag te gaan met de maatschappelijke democratie (dat wil zeggen de inspraak, betrokkenheid en zeggenschap van mensen over en in maatschappelijke verbanden, zoals buurten, wijken, instellingen en organisaties). Hier zijn we in Maastricht al zeer actief mee aan de slag en er zijn reeds grote besluiten genomen, zoals nieuwe werkwijze van de raad, nieuwe vormen van beleidsprocessen en de keuze voor buurtnetwerken in plaats van buurtplatforms. De

ontwikkelagenda Lokale Democratie van de VNG kan hier een goede aanvulling op zijn, zonder dat het verplichtingen schept over wat Maastricht moet doen.

Advies: akkoord gaan

Ad. 6

In deze VNG-Agenda 2017 is verwoord wat we als gemeenten in 2017 in VNG-verband willen oppakken. Deze Agenda 2017 is vanuit de maatschappelijke opgaven tot stand gekomen op basis van lopende activiteiten, input van de VNG-commissies en van eerder gemaakte afspraken tijdens de ALV in juni. Drie hoofdthema's staan in deze Agenda centraal:

- Vertrouwen in en kwaliteit van de lokale democratie en het lokale bestuur.
- Maatschappelijke integratie en participatie.
- Leefbare en veilige omgeving.

Onder de drie hoofdthema's vallen acht maatschappelijke opgaven. Bij ieder maatschappelijk thema heeft de VNG strategische doelen en relevante standpunten geformuleerd. De maatschappelijke opgaven die de VNG-agenda bepalen zijn:

1. lokale democratie en het lokale bestuur;
2. maatschappelijke integratie en participatie;
3. arbeidsmarkt door het stimuleren van economie en innovatie;
4. kwaliteit en duurzaamheid van de leefomgeving;
5. openbare orde en veiligheid;
6. informatiehuishouding van gemeenten en het borgen van de privacy;
7. professionalisering van de gemeentelijke werkorganisatie;
8. financiële positie van gemeenten.

De VNG Agenda 2017 wordt ter bespreking aan u voorgelegd.

Advies: akkoord gaan.

Ad. 7

Tijdens de Algemene ledenvergadering in juni 2016 zijn besluiten genomen over hoe de VNG vanaf 2017 als vereniging wil omgaan met de aanpak van collectieve activiteiten. Dit is van belang omdat gemeenten steeds meer willen samenwerken op gebied van i-dienstverlening en de uitvoering van grootschalige medebewindstaken. Dat alles vraagt om eenduidige regie, spelregels, financiering en ondersteuning. Omdat de fondsbeheerders de financieringsroute via het gemeentefonds gaan afsluiten, moet de VNG zich bezinnen op een mogelijk vervolg. Het jaar 2017 is daarbij een

overgangsjaar, in 2018 is geen financiering via het gemeentefonds meer mogelijk. Daardoor is de VNG genoodzaakt alternatieven te vinden voor de financiering van activiteiten waarvan we eerder hebben besloten ze collectief aan te pakken.

a) De gemeente Maastricht is sterk voorstander van standaardisatie en het gezamenlijk ontwikkelingen van ICT-voorzieningen. Het principe van collectivisering juichen wij dan ook van harte toe. De gemeente Maastricht is dan ook betrokken bij de ontwikkeling van een aantal van de in de bijlagen genoemde projecten zoals de digitale overlijdensaangifte en de digitale verhuisservice. Gezien het belang van de ontwikkelingen zijn een krachtige governance en een adequate financieringsconstructie kritische randvoorwaarden voor het kunnen doen slagen van de gezamenlijke ambitie.

Advies: akkoord gaan.

b) De VNG stelt voor een taskforce in te stellen om voorstellen uit te werken met betrekking tot gezamenlijke dienstverlening. Deze gezamenlijke dienstverlening zal met name op het terrein van medebewindstaken (bijv. rijbewijzen) en digitalisering (bijv. Omgevingswet) liggen. Tot voor kort werd daar het Gemeentefonds voor gebruikt. Met ingang van 1 januari 2018 vervalt dat. Deze taskforce zal juni 2017 met voorstellen komen. Voorstellen over Governance, bekostiging/gemeentelijke bijdrage, deelname, besluitvorming etc. Daarin zullen de bestaande structurele regelingen worden meegenomen (denk aan KING of IBD: informatiebeveiligingsdienst).

Advies: akkoord gaan.

c + d) 2017 is het laatste jaar waar de VNG enkele functies/instellingen nog collectief via de VNG worden gefinancierd. Per functie/instelling wordt een voorstel gedaan voor 2018 en verder.

Vertrouwenswerk Jeugd, Luisterend oor en Kindertelefoon.

De VNG stelt de ledenvergadering voor zich uit te spreken voor continuering van de bestaande praktijk waarbij de uitvoering in handen blijft van de drie landelijk opererende organisaties. Om de administratieve lasten te beperken moeten de instellingen hun krachten bundelen en een gezamenlijk aanbod aan alle gemeenten doen. Daarmee zijn drie belangrijke functies in het sociaal domein geborgd. Omdat de contacten van de instellingen met de gebruikers anoniem kunnen (en mogen) zijn, is het niet mogelijk dat de instellingen met gemeenten gaan afrekenen op basis van 'verrichting'. Daarom ligt een financieringsvorm waarin gemeenten zich 'abonneren' op de diensten meer voor de hand. De prijs van die dienst zal daarbij worden gebaseerd op het aantal inwoners per

gemeente. Omdat alle gemeenten de taken moeten uitvoeren, is dat een aantrekkelijke en rechtvaardige werkwijze.

Het VNG-bureau zal een coördinerende en faciliterende rol blijven spelen. Met de drie organisaties zullen tariefafspraken worden gemaakt die voor alle gemeenten die een abonnement nemen bindend zijn (zie randvoorwaarden op pp. 26-7). Op basis van de budgetten die voor dit doel in het gemeentefonds zijn gestort komen we uit op een kostprijs van 90 cent per inwoner, met uitzondering voor die gemeenten die al eerder een eigen voorziening voor het Luisterend oor in het leven hebben geroepen (waaronder de G4). Ook zal de VNG met de organisaties afspraken maken over rapportages en verantwoording (zoals ook nu gebeurt). De organisaties zullen zelf een administratie moeten inrichten om de abonnementen met gemeenten af te sluiten.

Tolkvoorziening voor doven

De tolkvoorziening is van toepassing op drie domeinen: werk en inkomen, Wmo en onderwijs. Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk gesteld voor de doventolk in het leefdomein (Wmo) en de tolkinzet vanuit de Participatiewet. De VNG geeft aan dat continuering van de huidige landelijke bemiddelingsfunctie en de uitvoering bij een landelijke organisatie gewenst is. De financiële afhandeling (voor de bemiddeling en de inzet van de tolken) vindt dan plaats tussen de landelijke bemiddelaar (tussen gebruikers en tolken) en de gemeente die van hun diensten gebruik maakt. Het VNG-kantoor kan een faciliterende rol spelen door in 2017, voor 2018, een modelregeling en modelovereenkomst te maken, waar gemeenten gebruik van kunnen maken. De toegang tot de/een tolkvoorziening (en de financiering) ligt dan bij de individuele gemeente en iedere gemeente kan daarbij gebruik maken van de nog op te stellen modelregeling (op basis van de huidige regeling) en de modelovereenkomst (tussen gemeente en uitvoerder).

Meeneembare voorzieningen

De zogenoemde meeneembare voorzieningen zitten in het domein werk en inkomen. Het gaat om hulpmiddelen die nodig zijn om arbeid te kunnen verrichten, voorbeelden zijn de brailleleesregel, orthopedische werkschoenen, speciale werkstoel en dergelijke. Naar alle waarschijnlijkheid beschikken gemeenten op dit moment nog niet over de kennis om te kunnen bepalen of een bepaalde voorziening moet worden toegewezen. Maar met een goede handreiking, die de VNG zal opstellen, is die kennis vrij eenvoudig te vergaren. Meer duidelijkheid moet nog komen over de verantwoordelijkheidstoedeling: wanneer is de zorgverzekeraar aan zet, wanneer het UWV, wanneer de gemeente? Aandachtspunt is verder de verdeling van de middelen over gemeenten: aannemelijk is dat in gemeenten waar relatief veel mensen met een handicap wonen, bijvoorbeeld omdat er een

revalidatie- of scholingsinstelling is gevestigd, een groter beroep op deze voorzieningen zal worden gedaan. Dat probleem is met een verdeelsleutel op te lossen.

Speciale opvanglocaties slachtoffers eengerelateerd geweld, loverboyproblematiek en mensenhandel

Deze activiteiten vallen strikt genomen buiten de decentralisaties want ze zijn onderdeel van afspraken tussen centrumgemeenten onderling over gespecialiseerde opvang. Het bijzondere regime komt voort uit de noodzaak/wens tot bescherming van privacy van de slachtoffers. Om uit de impasse te komen stelt de VNG voor om een praktische oplossing te kiezen, zoals een constructie waarin de gemeente Leeuwarden en Tilburg (zijnde de centrumgemeenten waarin de betrokken instellingen zijn gevestigd) de bekostiging op zich nemen. De twee gemeenten worden daarvoor financieel gecompenseerd via een decentralisatie-uitkering uit het GF. Leeuwarden en Tilburg hebben laten weten positief te staan tegenover deze oplossing, ook de fondsbeheerder heeft geen zwaarwegende bezwaren.

Advies: akkoord gaan.

Ad. 8

In het kader van de reorganisatie van het VNG bureau is besloten om de huidige directieraad te vervangen door een algemene directie. Deze keuze maakt wijziging van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement noodzakelijk.

In diverse artikelen en leden van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement wordt de term directieraad" vervangen door "algemene directie". Daarnaast worden de termen "voorzitter en lid directieraad" vervangen door "algemeen directeur en plaatsvervangend directeur". In de huidige Statuten wordt het aantal leden van de directieraad aan de beoordeling van het VNG bestuur overgelaten. Het VNG bestuur acht het verder wenselijk dat de omvang van de algemene directie beperkt blijft tot twee personen: de algemeen directeur en de plaatsvervangend algemeen directeur.

Advies: akkoord gaan.

Ad. 9

In de Buitengewone ALV van 30 november a.s. worden de kandidaten voor VNG-bestuur en commissies op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie, uitgezonderd de kandidaat voor de commissie Europa & Internationaal, in een enkele stemming ter besluitvorming aan u voorgelegd. Conform het Reglement van de commissie Europa & Internationaal heeft het VNG-

bestuur de kandidaat voor deze commissie, Jos Wiene, burgemeester Haarlem, op 3 november jl. benoemd als commissielid. Ten aanzien van Limburgse leden vinden de volgende benoemingen plaats:

- Als lid van de commissie Gezondheid & Welzijn wordt Marion Leurs-Mordang, burgemeester van Stein, opgevolgd door Vera Taks, wethouder in Venlo.
- Als lid van het College voor Arbeidszaken wordt Alex Mink, wethouder in Arnhem, opgevolgd door Wim van den Beucken, wethouder in Venlo.

Advies: akkoord gaan

3. Gewenste situatie

Niet van toepassing.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Financiële informatie is niet relevant voor de besluitvorming in deze nota.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. Instemmen met de voorstellen.
2. De Secretaris mandateren als stemgerechtigde.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Niet van toepassing.